

Sphecodes albilabris versus *Anthophora retusa*

Pieter van Breugel

Ik was op 10 mei op Kwintelooijen en heb 8 nestelende vrouwtjes van *Anthophora retusa* geteld en 5 rondvliegende mannen op de nestplaats. Eén vrouwelijk exemplaar heb ik even gevangen van hondsdrif. Ze stak me 4 keer in mijn wijsvinger en 2 keer in mijn duim. Niets pijnlijks maar wel vinnig. Bij de nestplaats ging mijn fotolens kapot en daarom ben ik er dinsdagochtend 23 mei weer geweest met een andere lens.

Toen vlogen er geen mannen meer en heb ik 4 nestelende vrouwtjes waargenomen. Een ervan gedroeg zich vreemd, want ze vloog iedere keer aan op haar nestgang, kroop er soms een stukje in en vloog dan weer op. Omdat het nestje van één kant bloot lag kon ik er vrij goed bij komen en zien wat er gaande was. Er bleek een vrouwelijk exemplaar van *Sphecodes albilabris* in te zitten dat vinnig van zich af beet (Fig. 1) en zelfs enkele keren naar buiten kwam om een steekhouding aan te nemen (Fig. 2). Omdat de *Anthophora* beladen was met stuifmeel ga ik er vanuit dat zij de nestgang verlaten had om te foerageren en dat de *Sphecodes* er toen in is gegaan.

Het hele gedoe heeft meer dan een uur geduurd. Ik heb niet steeds gekeken, maar soms mocht het vrouwtje van *A. retusa* wel naar binnen. Mogelijk heeft ze toch stuifmeel kunnen afpoetsen, want later zag ik haar onbeladen op de door *Sphecodes* nog steeds bezette nestgang aanvliegen. Na ongeveer 1,5 uur verdween de *Sphecodes albilabris* zelf uit het nest, vloog er nog wel oriënterend omheen. Omdat ik een cursusmiddag zou verzorgen in Wageningen moest ik weg en kon geen verdere waarnemingen doen. *Sphecodes albilabris* is niet bekend als parasiet van *Anthophora*, maar leeft vele weken langer dan de waardbij *Colletes cunicularius*. Waarom?

Figuur 1. *Sphecodes albilabris* vrouwtje bijt van zich af tegen *Anthophora retusa* vrouwtje. Foto: Pieter van Breugel.

Figuur 1. *Sphecodes albilabris* neemt een steekhouding aan. Foto: Pieter van Breugel.